

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Žalany**

Číslo projektu: **CZ. 1.07/1.4.00/21.3210**

Téma sady: **Literatura a film pro sedmý, osmý a devátý ročník**

Název DUM: **VY_32_INOVACE_2C_14_Karel_Čapek**

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Název vzdělávacího materiálu: **Karel Čapek**

Autor: **Mgr. Barbora Schneiderová**

Datum vytvoření: **30.6.2013**

Anotace: DUM seznamuje žáky s životem a osobností Karla Čapka , přibližuje jeho názory a seznamuje žáky s jeho dílem.

Očekávaný výstup: Žák se orientuje v životě a díle autora a dokáže dílo zařadit do doby.

Věková skupina, ročník: ZŠ, 2. stupeň

Metodické pokyny: Výklad života autora, četba ukázek, diskuze.

Pomůcky: ukázky učitele

Časový harmonogram: výklad + diskuze 35 minut

Karel Čapek

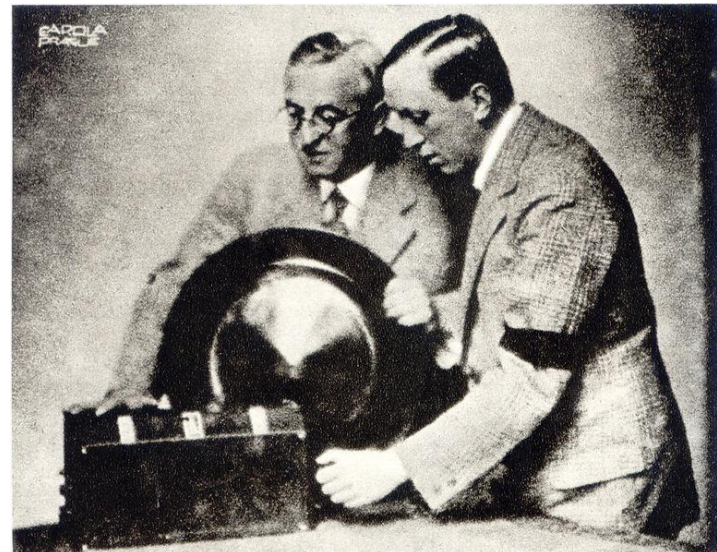
Mgr. Barbora Schneiderová

Život (28.3. 1914 – 3. února 1997)

- český prozaik, velmi významný spisovatel,
- narodil se jako nemanželský syn Marie Kiliánové, jeho nevlastní otec jej později adoptoval,
- narodil se v Brně, ale dětství prožil v Polné a v Nymburce, což se často projevovalo v jeho díle,
- studoval právnickou fakultu, studia dokončil až po 2. SV, nicméně toto povolání nikdy nevykonával, během života vystřídal řadu zaměstnání, spisovatelem na volné noze se stal až roku 1963,
- Roku 1956 se oženil, jeho žena Eliška vystupuje v jeho prózách jako Pipsi, měl k ní velmi silný vztah, po její smrti se uzavřel do sebe,
- Několikrát během života nesměl kvůli politickému režimu publikovat, jeho díla byla stažena a přepisována.
- Zemřel po pádu z okna nemocnice.

Život (9.1. 1819 – 25.12.1938)

- český prozaik, dramatik, novinář, překladatel a fotograf,
- narodil se v Malých Svatoňovicích v rodině lékaře,
- měl dva sourozence – sestru Helenu a bratra Josefa, jeho bratr byl také známý spisovatel a hlavně malíř, zemřel v koncentračním táboře.

Život

- vystudoval FF UK, kterou ukončil doktorátem,
- Pracoval jako vychovatel, knihovník, redaktor v Národních listech a v Lidových novinách,
- často cestoval, čerpal inspiraci pro své fejetony,
- byl vážně nemocný, proto nebyl odvelen do armády,
- ve své vile pořádal pravidelné páteční setkání intelektuálů,
- jeho ženou byla česká herečka a spisovatelka Olga Scheinplugová,
- zemřel na zápal plic.

Dílo

- byl sedmkrát nominován na Nobelovu cenu,
- své první práce psal se svým bratrem Josefem,
- velmi významné jsou jeho překlady, díky němu se k nám dostaly texty francouzských básníků,
- ve svém díle vyjadřoval obavu nad tím, že technika ovládne svět,
- neuznává jednoznačnou pravdu, ale pravdu ze strany jedince,
- zabývá se vnitřními pocity jedince,
- značná část jeho děl jsou utopistická díla.

Nonchâras nikde nitil nitlo!

Při příchodu do domu:

obitit hlavní vypínač pro nitlo

zabitit vypínač pro motor (na vodě)!

Při odchodu z domu:

vypnout hlavní vypínač nitlo

vypnout vnitřní vypínač pro motor (na vodě)!

Radio nedat být, aby se nezapomnělo uzemnit!

Heurleapur

POVÍDKY

Povídky z jedné kapsy

Povídky z druhé kapsy

Trapné povídky

Boží muka

PRO DĚTI

Devatero pohádek

Dášeňka čili život štěněte

SPOLUPRÁCE S BRATREM

Krakonošova zahrada

Ze života hmyzu

Zářivé hlubiny

CESTOPISY

Italské listy

Anglické listy

Výlet do Španěl

DRAMATA

Loupežník

R.U.R. – nebezpečí techniky, použito slovo robot.

Věc Makropulos

Bílá nemoc – varuje proti fašismu, diktátor chce válku, objevuje se nemoc, která vraždí lidi, lék má doktor Galén, léčí pouze lidi, kteří nechtějí válku, onemocní diktátor, Galén nabízí vyléčení výměnou za mír, fanatický dav jej ušlape.

Matka – varuje proti fašismu, matka posílá nejmladšího syna do války poté, co slyší, že vraždí i děti.

PRÓZA

Továrna na absolutno

Krakatit

Válka s mloky

Hordubal, Povětroň, Obyčejný život

Ukázka

Poslechněte si část ukázky Válka s mlouky, uvažujte před čím autor varuje v tomto díle.

<http://www.youtube.com/watch?v=1fYEJa4kXMk>
(od 2:16)

Poté sledujte ukázku z Bílé nemoci a o této ukázce diskutujte. Co nám chtěl Čapek říct?

<http://www.youtube.com/watch?v=pFY6WPb7Dig>

Zdroje

Pokud není uvedeno jinak, autorkou textu je Mgr. Barbora Schneiderová.

[cit. 2013-06-28]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karel_Josef_Capkovi_radio.jpg

[cit. 2013-06-28]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olga_Scheinpflugova_by_Karel_Capek.jpg

[cit. 2013-06-28]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karel-capek.jpg>

[cit. 2013-06-28]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:PODPISKARLA%C4%8CAPKA.jpg>

[cit. 2013-06-28]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karel_%C4%8Capek_-_rukopis.jpg

[cit. 2013-06-28]. Dostupný na:

<http://www.youtube.com/watch?v=1fYEJa4kXMk>

<http://www.youtube.com/watch?v=pFY6WPb7Dig>

www.office.com